

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПРОБЛЕМ ВИХОВАННЯ НАПН УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ ХОРТИНГУ

ISSN 2410-5317

ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ХОРТИНГУ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Засновано в 2014 р.

Випуск 4

Частина 3

Київ
Видавець Паливода А. В.
2017

**Збірник наукових праць входить до Переліку наукових фахових видань України,
в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт
на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата педагогічних наук
(наказ МОН України від 07 жовтня 2015 р. № 1021)**

Редакційна колегія:

- Бех І. Д. – дійсний член НАПН України, доктор психологічних наук, професор
(головний редактор)
- Петрочко Ж. В. – доктор педагогічних наук, професор (заступник головного редактора)
- Артюшенко А. О. – доктор педагогічних наук, професор
- Беленька Г. В. – доктор педагогічних наук, професор
- Болтівець С. І. – доктор психологічних наук, професор
- Діхтяренко З. М. – кандидат педагогічних наук, доцент, голова науково-методичної колегії
Української федерації хортингу, майстер спорту України з хортингу
- Єрмоменко Е. А. – кандидат педагогічних наук, Заслужений тренер України, Майстер
спорту України міжнародного класу, президент Української федерації
хортингу, Заслужений працівник фізичної культури і спорту України
- Зубалій М. Д. – кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник
- Коновець С. В. – доктор педагогічних наук, професор
- Круцевич Т. Ю. – доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор
- Литвиненко А. М. – кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент
- Грибан Г. П. – доктор педагогічних наук, професор
- Приступа Є. Н. – доктор педагогічних наук, професор
- Пустолякова Л. М. – кандидат педагогічних наук
- Тимошенко О. В. – доктор педагогічних наук, професор
- Тимчик М. В. – кандидат педагогічних наук, майстер спорту України з хортингу
- Федорченко Т. Є. – доктор педагогічних наук, професор
- Хатько А. В. – кандидат педагогічних наук, майстер спорту України з хортингу
- Чобітько М. Г. – доктор педагогічних наук, професор
- Півоварський Юліуш – почесний професор, PhD, ректор Вищої школи публічної і
індивідуальної безпеки „Апейрон“ (Польська Республіка)
- Порада Віктор – професор, доктор юридичних наук,
ректор Вищої школи в Карлових Варах (Чеська Республіка)
- Шортт Джеймс Джордж – президент Всесвітньої асоціації особистих охоронців (Ірландія)
- Кастлшортський
Юрчак Войтех – професор, PhD, Академія збройних сил ген. М. Р. Штефаника в
Ліптовському Мікулаші (Словацька Республіка)
- Рецензенти:**
- Волков Л. В. – доктор педагогічних наук, професор
- Єжова О. О. – доктор педагогічних наук, кандидат біологічних наук, професор
- Оржеховська В. М. – доктор педагогічних наук, професор
- Присяжнюк С. І. – доктор педагогічних наук, професор
- Сичов С. О. – доктор педагогічних наук, професор

Т 33 Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 4. – Ч. 3. – 658 с.

ISBN 978-966-437-427-6.

До збірника ввійшли наукові праці вітчизняних учених, аспірантів, тренерів з хортингу. Автори спрямували свій науковий пошук на багатоаспектне висвітлення шляхів щодо реалізації сучасних підходів у теорії і методиці хортингу – національного виду спорту України.

**УДК 37.02 : 796.85 (08)
ББК 74.202 : 75.715**

ISBN 978-966-437-427-6

© **ІПВ НАПН України**
© **К. : Паливода А. В.**

МЕТОДИ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ПРОФЕСІЙНО-ПРИКЛАДНОЇ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ КУРСАНТІВ ПРАВООХОРОННИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ЄРЬОМЕНКО Едуард Анатолійович

*Університет державної фіскальної служби України,
засновник хортингу, президент Української федерації хортингу,
чемпіон світу і Європи з єдиноборств, майстер спорту України
міжнародного класу, Заслужений тренер України*

Анотація. У даній науковій статті описана прикладна психологічна підготовка курсантів правоохоронних спеціальностей засобами хортингу, проаналізовано методи та форми прикладної психофізичної підготовки курсантів правоохоронних спеціальностей відомчих закладів вищої освіти із застосуванням засобів сучасного національного виду спорту хортингу та підходи до визначення сутності, змісту і завдань спортивної діяльності. Розглянуто напрями психофізичної підготовки, виховання і вдосконалення фізичних якостей спортсменів хортингу різного рівня підготовленості у процесі тренувальної роботи. Наголошується на необхідності підвищення техніко-тактичної підготовленості для служби та проходження практики у підрозділах правоохоронних органів України. Виділено елементи формування бойової готовності до виконання службових завдань, функціональної підготовки курсантів – спортсменів хортингу, а також до виконання завдань тренера. Пропонується схема розподілу навантаження на тренуваннях із загальної і спеціальної фізичної підготовки курсантів. Показані напрями підвищення функціональної, тактичної, психологічної підготовки та поліпшення технічних навичок через вдосконалення фізичних якостей: сила, витривалість, швидкість, спритність, гнучкість. Надано методичні рекомендації щодо коригування програми фізичної та функціональної підготовки, прикладної психофізичної підготовки курсантів правоохоронних спеціальностей відомчих закладів вищої освіти у процесі занять хортингом у спортивних секціях, а також самостійних занять.

Ключові слова: прикладна психологічна підготовка, хортинг, курсанти правоохоронних спеціальностей, правоохоронні органи, методика тренування курсантів, функціональна підготовка курсантів.

Актуальність наукового дослідження. Пріоритетним напрямом процесу психофізичної підготовки, що реалізується в морському вузі, є його прикладне зміст, що дозволяє курсантам бути адаптованими до фізичної середовищі, властивої морської професії [1–13; 17–26]. Виконання професійної діяльності в екстремальних умовах супроводжується відповідними реакціями організму людини, які відображають процес його адаптації до впливів професійного навантаження і середовищних факторів і характеризують процеси відновлення після цих впливів.

Ці реакції завжди взаємопов'язані між собою і визначають адаптованість (або не адаптованість) функціонування всіх органів і систем організму до професійної діяльності. Організаційно-педагогічні аспекти прикладної психофізичної підготовки курсантів відомчих закладів вищої освіти правоохоронних спеціальностей вивчає, а також впроваджує засоби підготовки співробітників хортинг – національних професійно-прикладний вид спорту правоохоронних органів України. Одним з ключових вимог підготовки фахівця є чітко виражена професійна спрямованість навчального процесу з фізичного виховання на формування у курсантів навичок і умінь, пов'язаних з характером майбутньої службової діяльності.

При підготовці курсантів правоохоронних спеціальностей до професійної діяльності засобами хортингу, що проводиться в екстремальних умовах, значну роль грає прикладна психофізична підготовка. Це положення пов'язане з тим, що значення хортингу полягає в пріоритетності впливу фізичних вправ,

фізичного тренування на біологічну сутність людини: рівень її здоров'я, фізичний розвиток, виховання рухових якостей. Будь-який освітній процес являє собою цілісну педагогічну систему, основу якої складають базові системоутворювальні компоненти. У педагогічній системі хортингу мета виступає їх вершиною і початком, будучи свого роду стратегічним проектом кінцевого результату діяльності. Відбір матеріалу, порядок його викладу, організаційні форми, методи, прийоми, система контролю впливають на процес діяльності курсантів закладів вищої освіти в системі хортингу [14].

Засоби прикладної психофізичної підготовки виступають змістовним компонентом в побудові педагогічної системи для занять курсантів хортингом. Логічно вибудований і реалізований порядок дій тренера-викладача обумовлює успішність досягнення поставленої ним мети, тобто проектного результату діяльності в хортингу. Аналіз програм навчальної та виробничої практик курсантів правоохоронних закладів вищої освіти і спостереження за практикантами на навчальній практиці в діючих підрозділах правоохоронних органів України дозволили помітити, що основний час навчально-виробничих практик пов'язаний з виконанням різних робіт в умовах службової діяльності, що становить 20 % часу від всього періоду навчання у закладі вищої освіти. Ці дані узгоджуються з результатами досліджень фахівців науково-методичної колегії Української федерації хортингу.

Разом з тим традиційно реалізується в даний час у закладах вищої освіти правоохоронної спрямованості програма дисципліни «Хортинг». Водночас вона не виділяє спеціального за змістом, організацією та методикою етапи психофізичної підготовки курсантів до умов правоохоронних практик, що особливо проведених в діючих підрозділах, які вимагають від курсантів спеціальної психофізичної підготовленості. У програмі з хортингу присутні змістовні, організаційні і методичні аспекти проведення курсантами самостійних занять фізичними вправами безпосередньо в процесі професійної практики в умовах служби в підрозділах [15; 16]. У зв'язку з цим виникла доцільність розробки методики за напрямом «Хортинг» при проходженні правоохоронної практики у діючих підрозділах системи правоохоронних органів України в кількості 10 академічних годин на тиждень (з 400 навчальних аудиторних годин) можуть враховуватися як заняття хортингом (кафедра спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки Університету ДФС України, 2017 р.). Модель експериментальної методики прикладної психофізичної підготовки курсантів до навчальної практики у підрозділах правоохоронних органів України складається з наступних структурних блоків: цільовий, контрольо-експертний, змістовно-технологічний і результативний. Головною їх метою є оцінка функціонального стану та оцінка психологічного стану курсантів [27–36].

Мета: вдосконалення процесу професійно-прикладної фізичної підготовки курсантів закладів вищої освіти правоохоронної спрямованості засобами хортингу – національного виду спорту України.

Змістовно-технологічний блок програми підготовки і процес його реалізації

Результат: оптимальний рівень готовності курсантів до проходження практики у підрозділах правоохоронних органів України.

Результативний блок: компоненти готовності, спрямовані на розвиток професійно важливих фізичних якостей і функціональної готовності особистісних якостей щодо засвоєння необхідних знань, умінь, на залученість до самостійних занять хортингом, на формування мотивації до фізкультурно-

спортивної діяльності, на розвиток спеціальних психічних і професійно важливих особистісних якостей курсантів.

Процес відбувається у три етапи: 1 етап – базовий, 2 етап – формувальний, 3 етап – вдосконалення. Для фахівців правоохоронних спеціальностей характерні екстремальні умови трудової діяльності, у зв'язку з чим, для них велике значення набуває оцінка донозологічного стану організму. Тому однією з особливостей даної методики хортингу для вибору спрямованості дій, що управляють, є наявність контрольно-експертного блоку, що включає діагностику психофізичного стану курсантів на різних етапах з використанням педагогічного тестування і апаратних методів, а саме:

1 метод – визначення рівня здоров'я, показників функціональних резервів адаптації, біологічного індексу і рівня психо-вегетативного навантаження);

2 метод – вдосконалення фізичної працездатності.

Змістовно-технологічний блок представляє сукупність умов, підходів, принципів, засобів і методів фізичної підготовки курсантів засобами хортингу [37–45].

Прогнозування ефективності використання даної методики в підготовці курсантів правоохоронних спеціальностей обумовлено реалізацією певних умов: **педагогічних**, що використовують сучасні методи і методичні прийоми хортингу і пов'язані з впровадженням експериментальної методики в процес психофізичної підготовки курсантів, орієнтованих на: успішну реалізацію програм і комплексів вправ, спрямованих на розвиток професійно важливих психофізичних якостей; оволодіння спеціальними навичками, вміннями професійної спрямованості; підвищення функціональних резервів адаптації курсантів і мотивації до фізкультурної діяльності в хортингу; **організаційних**, пов'язаних з організацією отримання фізкультурних знань системи хортингу, оволодінням вміннями та навичками з використання фізкультурно-оздоровчих засобів з метою зміцнення здоров'я і підвищення ефективного рівня фізичної підготовленості; аналізом і використанням отриманих показників контролю в процесі занять хортингом; **психологічних**, пов'язаних з позитивною мотивацією курсантів до занять хортингом, активізацією пізнавальної діяльності курсантів, реалізацією індивідуального підходу на заняттях хортингом для формування і розвитку мотивації навчання, підвищенні моральної нормативності.

Експериментальна методика фізичного виховання курсантів правоохоронних спеціальностей засобами хортингу включає наступні підходи до фізкультурної освіти: **діяльнісний**, що розвиває мотиваційно-ціннісні орієнтації особистості на активно-позитивне ставлення до хортингу та загальної фізичної культури; **диференційований** з урахуванням індивідуальних особливостей курсантів і їх фізичного стану; **системний**, що забезпечує цілісну побудову всієї системи фізичного виховання курсантів, яка передбачає активну діяльність і взаємодію всіх суб'єктів виховання, взаємозв'язок усіх основних компонентів виховного процесу (завдань, змісту, методів, форм, засобів виховання та аналізу його результатів). Опора на системний підхід дозволяє побудувати кожне заняття з хортингу як цілісну педагогічну систему. Основу таких занять складають «базові» принципи: прикладні, цілісності, доміанти і варіативності засобів хортингу [46–57].

Принцип прикладний, цілеорієнтований на формування і розвиток професійно важливих психофізичних якостей, спеціальних умінь і навичок курсантів у процесі занять хортингом.

Принцип цілісності спрямований на розвиток системоутворювальної властивості, що додає курсанту цілісність – індивідуальність, яка дозволяє прогнозувати результат діяльності на занятті з хортингу не стільки в освоєнні курсантом конкретної фізичної вправи, скільки в якісній зміні відповідних психофізіологічних структур організму.

Принцип домінанти – концентрація інтелектуальних, душевних і фізичних сил на важливому аспекті своєї життєдіяльності. Дослідження І. А. Аршавського (1982 р.) показують, що ефективність формування будь-якого структурного сліду обумовлена законом багаторазового впливу подразника на певні рецепторні зони. Спираючись на це положення, необхідно розвивати якусь пріоритетну психофізичну якість протягом 2–3 занять з хортингу. Такий вплив типового подразника якраз і буде закріплювати фізіологічний «слід» попереднього заняття, забезпечуючи необхідний кумулятивний ефект, виражений у вигляді адаптаційних перебудов функціональних систем організму [58–65].

Принцип варіативності засобів хортингу – створення умов постійного вибору (мети, змісту, форми і способу організації індивідуальної та колективної діяльності).

Відомо, що одну і ту же психофізичну якість (здатність) можна розвивати, використовуючи різні засоби хортингу. В реалізованій методиці, крім зазначених, використовуються наступні дидактичні принципи: **свідомості і активності** (рішення завдань активного навчання, прояву ініціативи курсантів, їх творчого мислення); **систематичності** (безперервність процесу фізичного виховання з оптимізацією навантажень і відновлення); **доступності** (визначення міри доступності вправ хортингу); **наочності** (наочні приклади, формування чуттєвої основи для створення уявлення до освоєння вправ); **всєбічного гармонійного розвитку людини** (взаємозв'язок фізичного, духовного та інтелектуального розвитку); **диференційованого підходу** (облік статево-вікових, нервово-психічних особливостей, властивостей характеру, фізичного, функціонального, психічного стану).

Результативний блок визначається такими основними компонентами психофізичної готовності курсантів до навчальної практики в підрозділах правоохоронних органів України: мотиваційним, гносеологічним, фізичним і психологічним, а також розробленими рівнями їх оцінювання [66–75]. Результатом психофізичної підготовки курсантів засобами хортингу є формування оптимального (високого) рівня готовності курсантів до певного виду правоохоронної діяльності. Мотиваційний компонент передбачає формування позитивного ставлення до занять хортингом, професійно значущих мотивів, врахування індивідуальних потреб, інтересів курсантів, створення особистої зацікавленості, формування потреби у підвищенні своєї підготовленості, фізичному вдосконаленні, вироблення у курсантів ціннісної орієнтації на оволодіння сукупністю цінностей хортингу і сукупністю цінностей суспільного досвіду, пов'язаних з освітньою та професійною діяльністю.

До принципів формування професійної мотивації курсанта засобами хортингу віднесені: **контекстності** (створення умов для формування професійної мотивації у курсантів в контексті їх майбутньої професійної діяльності); **суб'єктності** (сприйняття людини як автономної, ініціативної особистості, здатної в певних межах змінювати себе і навколишній світ); **рефлексії** (організація і контроль результатів розвитку, саморозвитку, а також причини позитивної або негативної динаміки такого процесу).

Гносеологічний компонент має на увазі теоретичну, методичну підготовленість курсантів засобами хортингу, залученість їх до самостійних навчально-тренувальних занять хортингом з метою практичного використання набутих навичок у забезпеченні фізичного та професійного самовдосконалення. Без освоєння теоретичного і методичного матеріалу неможливо вирішити завдання фізичного виховання і освіти.

Розвиток когнітивних і методичних здібностей курсантів у процесі занять хортингом здійснюється поетапно: базовий етап (репродуктивної діяльності) відрізняється задовільними за обсягом і змістом знаннями, вміннями і навичками, які дозволяють впоратися з вирішенням типових завдань у навчальній та практичній фізкультурно-спортивній діяльності в хортингу, яка формує етап нормативної діяльності, має на увазі вмиле використання курсантами наявних у них знань та умінь. На даному етапі курсанти опановують вміннями, навичками, прийомами творчого вирішення завдань на заняттях з хортингу. Етап вдосконалення (власне творчої діяльності) відрізняється розвиненою системою знань, умінь, навичок курсантів. Фізичний компонент методики хортингу виражається в оптимізації фізичного розвитку курсантів закладів вищої освіти правоохоронної спрямованості, підвищення їх рівня фізичної та функціональної підготовленості, поліпшення фізичної працездатності [76–87]. Фізичний компонент сприяє підвищенню фізіологічних резервів організму курсантів, оволодінню ними прикладних рухових умінь і навичок, необхідних у професійній діяльності правоохоронців, розвиває основні фізичні якості та враховує їх індивідуальні особливості.

Психологічний компонент визначається набором спеціальних психічних якостей, необхідних курсантам правоохоронних спеціальностей для ефективної адаптації до діяльності в підрозділах правоохоронних органів. Для роботи в підрозділах найбільш важливими спеціальними якостями є увага, оперативна пам'ять, оперативне мислення. Даний компонент також полягає у формуванні психічної стійкості до стресогенних чинників, моральної нормативності, оволодінні способами психорегуляції, формуванні професійно важливих психологічних якостей.

Зміст експериментальної програми психофізичної підготовки у хортингу. За даними інформаційних джерел і анкетного опитування фахівців правоохоронної діяльності прикладний аспект фізкультурно-спортивної діяльності з хортингу у закладі вищої освіти має бути спрямований на розвиток фізичних якостей, формування спеціальних прикладних рухових умінь, дій, рухів, необхідних для успішного проходження правоохоронної практики в підрозділах ОВС та інших правоохоронних органів; підвищення фізіологічної стійкості до несприятливих факторів зовнішнього і професійного середовища; освоєння теоретичних, методичних основ хортингу, необхідних для подальшого особистісного і професійного вдосконалення курсантів правоохоронних спеціальностей. Головним показником ефективності реалізації прикладного потенціалу служить особистість курсанта, що опанувала всіма перерахованими якостями стосовно професійної діяльності [88–99]. Слід зазначити, що при організації фізкультурних занять курсантів хортингом програма ґрунтувалася на рекомендаціях Всеукраїнської програмної дисципліни «Фізичне виховання» в державному освітньому стандарті вищої професійної освіти (2017 р.) і програми фізичного виховання, прийнятої в Університеті державної фіскальної служби України. Заняття хортингом з методики прикладної психофізичної підготовки здійснюються для курсантів закладу в однаковому за годинами обсязі з традиційною програмою, але

розподіл годин занять дещо інший, і може бути коригований за рішенням Вченої ради Університету ДФС України. Навчальні заняття доповнені в позаурочний час самостійними заняттями хортингом у спортивних секціях професійної спрямованості, орієнтованої на підготовку до умов проходження правоохоронної практики в підрозділах правоохоронних органів України. Самостійні заняття не входять до основних годин навчального навантаження, і йдуть додатково.

При розподілі навчальних годин на теоретичний розділ відводиться 18 годин на 1 курсі і 8 годин – на 2 курсі, тобто весь теоретичний матеріал видається курсантам на 1–2 курсах на відміну від традиційного, де на 1–2 курсах теорії відводиться 16 годин. Дане положення обґрунтовано тим, що за планом навчання закладів вищої освіти правоохоронної спрямованості біля 50-ти курсантів уже на 2-му курсі виходять на правоохоронну практику в діючі підрозділи і потребують теоретичних знань з професійно-прикладної фізичної підготовки до умов роботи в підрозділах правоохоронних органів України. Для курсантів були додані теми «Особливості занять хортингом (з урахуванням професійної діяльності)», «Теорія та методика хортингу», додано 2 години для тему «Професійно-прикладна фізична підготовка курсантів закладів вищої освіти правоохоронної спрямованості засобами хортингу».

Зміст теоретичного розділу прикладної психофізичної підготовки засобами хортингу передбачає оволодіння курсантами системою науково-практичної та спеціальних знань, необхідних для розуміння природних і соціальних процесів функціонування хортингу у загальній системі фізичної культури суспільства і особистості, а також вміння їх адаптивного, творчого використання для особистісного та професійного розвитку, самовдосконалення, організації здорового способу життя при виконанні навчальної, професійної та соціокультурної діяльності. Теоретичні знання повідомляються у формі лекцій та мікролекцій (10–15 хв), передбачається пошук інформації в інтернеті і самостійна робота з методичної літературою. Використовуються словесні, наочні методи: розповідь, бесіда, показ, демонстрація наочних посібників (схеми, відеоматеріали тощо). Контроль проводиться у формі письмового або усного опитування за представленими темами.

Практичний розділ складається з двох підрозділів: методико-практичного та навчально-тренувального. Методико-практичний підрозділ експериментальної групи за обсягом годин відповідає контрольній, але за тематикою занять має відмінності. Теми методичних занять за експериментальною програмою спрямовані на оволодіння методичними прийомами складання і проведення самостійних занять хортингом; підбору засобів для спрямованого розвитку окремих психофізичних якостей для зіставлення індивідуальних програм; самооцінки і самоконтролю за станом здоров'я, працездатності і психо-емоційної напруги. Акцент у формуванні методичних умінь, навичок і прийомів курсантів за експериментальною методикою ставиться в основному на вмінні використовувати спеціальні прикладні засоби хортингу в процесі професійної діяльності правоохоронця.

Зміст методики прикладної психофізичної підготовки курсантів до навчальної практики в підрозділах правоохоронних органів

Перший етап

Основні завдання: розвиток позитивної мотивації до занять хортингом, підвищення рівня знань в області хортингу, розвиток «базових» фізичних якостей: сили, швидкості та загальної витривалості; розвиток функціональної

підготовленості; розвиток прикладних навичок і умінь; виховання дисциплінованості, сили волі, наполегливості, відповідальності; зниження нервово-психічної напруженості курсантів.

Засоби: прийоми хортингу, бігові, силові, гімнастичні вправи, плавання, спортивні ігри, релаксація. ЧСС – 130–150 уд/хв.

Методи: бесіди, переконання, заохочення, словесний, наочний, круговий, рівномірний, повторний, ігровий.

Форми: лекції, навчальні заняття, тренування, групові, індивідуальні.

Контроль: педагогічне тестування.

Другий етап

Основні завдання: підвищення мотивації до занять хортингом; підвищення рівня знань в області професійно-прикладної фізичної підготовки (ППФК), загальної витривалості, силової витривалості, координації; підвищення функціональної підготовленості; вдосконалення прикладних навичок і умінь; виховання професійно важливих особистісних якостей: дисциплінованості, моральної нормативності, психологічної стійкості, самостійності; зниження нервово-психічної напруженості курсантів.

Засоби: прийоми хортингу, бігові, швидкісно-силові, силові, складнокоординаційні вправи; плавання, гімнастичні вправи, спортивні ігри, психорегуляція. ЧСС – 140–180 уд/хв.

Методи: проєктів, проблемного навчання, навчання у співпраці, рівномірний, повторний, перемінний, інтервальний, змагальний, ігровий, статодинамічних вправ, суворо регламентованої вправи.

Форми: лекції, навчальні заняття, тренування, групові, індивідуальні, самостійні.

Контроль: педагогічне тестування.

Третій етап

3 етап – вдосконалення (4 семестр 1 етап – базовий: 1 семестр самовладання, психологічної стійкості, комунікабельності, моральної нормативності).

Основні завдання: збереження позитивної мотивації до занять хортингом; вдосконалення знань хортингу і професійно-прикладної фізичної підготовки, загальної витривалості, силової статодинамічної витривалості, координаційних здібностей, функціональної підготовленості, прикладних навичок і умінь; виховання психічних (спеціальних і особистісних) якостей, необхідних у професійній діяльності, підтримання низького рівня нервово-психічної напруженості курсантів.

Засоби: прийоми хортингу, швидкісні, силові, складнокоординаційні фізичні вправи, плавання, спортивні ігри, військово-прикладні естафети, аутогенне тренування. ЧСС – 140–160 уд/хв.

Методи: доручення, заохочення, переконання, проєктів, проблемного навчання, навчання у співпраці, статодинамічних зусиль (СДЗ), змагальний, круговий, інтервальний, повторний, рівномірний.

Форми: лекції, навчально-тренувальні заняття, групові, індивідуальні, самостійні.

Контроль: педагогічне тестування.

Висновок. Таким чином, розроблена методика прикладної психофізичної підготовки курсантів правоохоронних спеціальностей засобами хортингу до практики у підрозділах правоохоронних органів України спрямована на підвищення ефективності процесу досягнення курсантами успішності професійної діяльності в умовах навчання і переходу на практику.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрійчук Д. С. Параметри індивідуальних функціональних можливостей хортингістів / Д. С. Андрійчук, Е. А. Єрьоменко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 4. – Ч. 3. – С. 146–162.
2. Бабурнич С. А. Рекомендації для батьків щодо виховання юного спортсмена хортингу / С. А. Бабурнич, Е. А. Єрьоменко, О. М. Гречаний // Збірник наукових праць. – Київ : Паливода А. В., 2008. – С. 120–138.
3. Близнюк О. В. Дослідження сенсорно-рухових реакцій організму юних хортингістів на навчальні навантаження / О. В. Близнюк, Е. А. Єрьоменко, І. М. Самоха // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2016. – Вип. 3. – Ч. 2. – С. 116–132.
4. Вехтев В. В. Сімейне середовище у вихованні юного спортсмена хортингу / В. В. Вехтев, Е. А. Єрьоменко, О. М. Гречаний // Збірник наукових праць. – Київ : Паливода А. В., 2008. – С. 102–119.
5. Вишницький І. О. Застосування прийомів боротьби у різних видах єдиноборств / І. О. Вишницький, Е. А. Єрьоменко // Збірник наукових статей. – Дніпро : ДДФКіС, 1996. – С. 57–72.
6. Волинець Н. М. Педагогічні умови військово-патріотичного виховання старшокласників засобами хортингу / Н. М. Волинець, Е. А. Єрьоменко, Д. М. Самоха // Теорія і методика хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2014. – Вип. 1. – Ч. 2. – С. 328–342.
7. Гречаний О. М. Хортинг та його оздоровча програма / О. М. Гречаний, Е. А. Єрьоменко, С. А. Карасевич // Збірник наукових праць. – Київ : Паливода А. В., 2008. – С. 171–183.
8. Гречаний О. М. Хортинг у забезпеченні соціокультурних можливостей людини / О. М. Гречаний, Е. А. Єрьоменко, С. А. Бабурнич // Збірник наукових праць. – Київ : Паливода А. В., 2008. – С. 38–58.
9. Демчук С. Р. Хортинг як рекреаційний засіб оздоровлення людини / С. Р. Демчук, Е. А. Єрьоменко, О. М. Гречаний // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2011. – С. 89–107.
10. Дородний Л. М. Оволодіння технікою боксу для успішної тренувальної діяльності у спортивних єдиноборствах / Л. М. Дородний, Е. А. Єрьоменко // Збірник наукових статей. – Дніпро : ДДФКіС, 1996. – С. 178–185.
11. Дорошенко М. М. Дослідження рівня фізичної підготовленості студентів у системі хортингу / М. М. Дорошенко, Е. А. Єрьоменко, В. В. Вехтев // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2013. – С. 84–97.
12. Дубінський В. М. Система цінностей спортсменів бойових мистецтв / В. М. Дубінський, Е. А. Єрьоменко // Світ єдиноборств. – Дп. : Спортивна орбіта, 2000. – С. 151–162.
13. Ерєменко Э. А. Воспитание настойчивости у детей 6–7 лет в процессе занятий хортингом / Э. А. Ерєменко // Сибирский педагогический журнал : научное периодическое издание. – Новосибирск, 2013. – № 6. – С. 209–213.
14. Євтух Г. М. Патріотична складова занять бойовими мистецтвами / Г. М. Євтух, Е. А. Єрьоменко, В. Д. Каленок // Світ єдиноборств. – Дп. : Спортивна орбіта, 2000. – С. 77–87.
15. Єрьоменко Е. А. Адаптаційні здібності спортсмена хортингу / Е. А. Єрьоменко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць. – К. : Паливода А. В., 2010. – С. 141–153.
16. Єрьоменко Е. А. Батьківщина в серці учня українського хортингу / Е. А. Єрьоменко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2011. – С. 278–292.
17. Єрьоменко Е. А. Вивчення школярами способів безпечного падіння і самостраховок хортингу на уроці фізичної культури / Е. А. Єрьоменко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 267–283.
18. Єрьоменко Е. А. Виховання відданих захисників України у системі хортингу / Е. А. Єрьоменко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць. – К. : Паливода А. В., 2010. – С. 21–35.
19. Єрьоменко Е. А. Виховання сили у хортингістів / Е. А. Єрьоменко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць. – К. : Паливода А. В., 2010. – С. 238–253.
20. Єрьоменко Е. А. Дихальні вправи у системі хортингу / Е. А. Єрьоменко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 170–185.
21. Єрьоменко Е. А. Діяльність тренера з хортингу / Е. А. Єрьоменко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2013. – С. 38–52.
22. Єрьоменко Е. А. Загальна і спеціальна психологічна підготовка співробітників правоохоронних органів за прикладними методиками хортингу / Е. А. Єрьоменко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2013. – С. 271–289.

23. Єрмоєнко Е. А. Застосування бойових прийомів хортингу співробітниками правоохоронних органів для затримання злочинців / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2013. – С. 196–214.
24. Єрмоєнко Е. А. Захист Батьківщини як виховна мета українського хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2011. – С. 21–35.
25. Єрмоєнко Е. А. Здоров'я людини як виховний орієнтир хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2011. – С. 70–88.
26. Єрмоєнко Е. А. Зміст навчальних завдань для проведення теоретичних занять з хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2011. – С. 158–173.
27. Єрмоєнко Е. А. Ідея відданого служіння українському народові за філософією хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць. – К. : Паливода А. В., 2010. – С. 4–20.
28. Єрмоєнко Е. А. Історико-філософські пріоритети українського хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2011. – С. 36–52.
29. Єрмоєнко Е. А. Критерії високої професійної готовності співробітників правоохоронних органів / Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 4. – Ч. 3. – С. 34–46.
30. Єрмоєнко Е. А. Медитація в хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 89–107.
31. Єрмоєнко Е. А. Методика проведення занять з хортингу для дітей / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 302–324.
32. Єрмоєнко Е. А. Національні бойові традиції українського народу в системі хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2011. – С. 4–20.
33. Єрмоєнко Е. А. Основи викладання елементів хортингу для школярів на уроці фізичної культури / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 236–250.
34. Єрмоєнко Е. А. Основи тренування в хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2013. – С. 290–308.
35. Єрмоєнко Е. А. Поняття спортивної дисципліни та етикету хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2013. – С. 114–132.
36. Єрмоєнко Е. А. Програмний матеріал для занять хортингом дітей 10–11 років / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць. – К. : Паливода А. В., 2010. – С. 272–289.
37. Єрмоєнко Е. А. Реалізація програми розвитку українського хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2013. – С. 4–21.
38. Єрмоєнко Е. А. Розвиток фізичних якостей хортингістів / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць. – К. : Паливода А. В., 2010. – С. 203–223.
39. Єрмоєнко Е. А. Руховий режим спортсмена хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 26–46.
40. Єрмоєнко Е. А. Система фізичного виховання спортсменів хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2011. – С. 230–244.
41. Єрмоєнко Е. А. Спортивна складова хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць. – К. : Паливода А. В., 2010. – С. 170–185.
42. Єрмоєнко Е. А. Спортивна термінологія в системі хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2011. – С. 174–189.
43. Єрмоєнко Е. А. Традиції українського хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць. – К. : Паливода А. В., 2010. – С. 186–202.
44. Єрмоєнко Е. А. Український хортинг у генетичному коді народу / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2011. – С. 262–277.
45. Єрмоєнко Е. А. Український хортинг як виховна система особистості / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць. – К. : Паливода А. В., 2010. – С. 53–69.
46. Єрмоєнко Е. А. Умови підвищення рівня фізичної підготовленості спортсменів хортингу різних вікових груп / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 218–235.
47. Єрмоєнко Е. А. Фізична культура та здоровий спосіб життя студентів у системі хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2013. – С. 22–37.
48. Єрмоєнко Е. А. Фізична підготовка хортингістів / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2011. – С. 208–229.

49. Єрмоєнко Е. А. Фізичне виховання хортингістів / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць. – К. : Паливода А. В., 2010. – С. 224–237.
50. Єрмоєнко Е. А. Фізичне навантаження юних спортсменів хортингу старшого дошкільного та молодшого шкільного віку / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 203–217.
51. Єрмоєнко Е. А. Хортинг – бойовий звичай України / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2011. – С. 190–207.
52. Єрмоєнко Е. А. Хортинг – національний вид спорту України: метод. посіб. / Е. А. Єрмоєнко. – К. : Паливода А. В., 2014. – 1064 с.
53. Єрмоєнко Е. А. Хортинг – спортивна гордість України / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2013. – С. 168–183.
54. Єрмоєнко Е. А. Хортинг – спортивна честь українського народу / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2013. – С. 184–195.
55. Єрмоєнко Е. А. Хортинг і біологічний потенціал спортсменів / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 68–88.
56. Єрмоєнко Е. А. Хортинг і здоровий спосіб життя / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 5–25.
57. Єрмоєнко Е. А. Хортинг на уроці фізичної культури в школі / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 251–266.
58. Єрмоєнко Е. А. Хортинг у забезпеченні здорового життя людини / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць. – К. : Паливода А. В., 2010. – С. 70–87.
59. Єрмоєнко Е. А. Хортинг у системі національно-патріотичного виховання юного українця / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2011. – С. 293–310.
60. Єрмоєнко Е. А. Хортинг у системі професійно-прикладної підготовки офіцерського складу правоохоронних органів України / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2013. – С. 133–149.
61. Єрмоєнко Е. А. Хортинг у стратегії оздоровлення української нації / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2011. – С. 53–69.
62. Єрмоєнко Е. А. Хортинг у формуванні позитивних моральних якостей співробітників правоохоронних органів України / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2013. – С. 215–239.
63. Єрмоєнко Е. А. Хортинг як засіб професійно-психологічної самосвідомості співробітників правоохоронних органів України / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2013. – С. 150–167.
64. Єрмоєнко Е. А. Хортинг як оборонний звичай української нації / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2013. – С. 257–270.
65. Єрмоєнко Е. А. Цільова спрямованість педагогічних програм українського хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2013. – С. 53–69.
66. Жадан О. М. Параметри рухової діяльності старших дошкільнят та школярів молодших класів за програмою хортингу / О. М. Жадан // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 4. – Ч. 3. – С. 132–145.
67. Зубалій М. Д. Особливості викладання елементів хортингу на уроці фізичної культури для учнів молодших і середніх класів / М. Д. Зубалій, Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 4. – Ч. 3. – С. 163–177.
68. Іванченко А. А. Основи всебічної підготовки хортингіста до змагальної діяльності / А. А. Іванченко, Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 4. – Ч. 3. – С. 64–77.
69. Ільницький І. Р. Хортинг та організація навчання / І. Р. Ільницький, Е. А. Єрмоєнко, С. А. Бабурнич // Збірник наукових праць. – Київ : Паливода А. В., 2008. – С. 247–258.
70. Карасевич С. А. Педагогічне покликання тренера з хортингу / С. А. Карасевич, Е. А. Єрмоєнко, В. В. Вехтев // Збірник наукових праць. – Київ : Паливода А. В., 2008. – С. 139–158.
71. Кіблицький Р. В. Морально-ціннісні орієнтації хортингіста / Р. В. Кіблицький, Е. А. Єрмоєнко, С. А. Карасевич // Збірник наукових праць. – Київ : Паливода А. В., 2008. – С. 274–288.
72. Колонтай В. Є. Психодіагностика в системі хортингу / В. Є. Колонтай, Е. А. Єрмоєнко, С. А. Бабурнич // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2013. – С. 240–256.

73. Кривенко В. П. Методика вивчення пересувань спортсмена хортингу / В. П. Кривенко, Е. А. Єрмоєнко, С. В. П'ятіков // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2012. – С. 94–109.
74. Куцкір М. С. Принципи виховання системних вольових якостей спортсменів хортингу / М. С. Куцкір, Е. А. Єрмоєнко, О. М. Гречаний // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 108–126.
75. Митрофанов О. С. Методика розвитку сили та швидко-силових здібностей хортингістів / О. С. Митрофанов, Е. А. Єрмоєнко, С. В. П'ятіков // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2011. – С. 245–261.
76. Мірчев Д. В. Реалізація навчальних завдань спортсменів хортингу / Д. В. Мірчев, Е. А. Єрмоєнко, В. В. Вехтєв // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2011. – С. 129–143.
77. Одновол С. О. Медико-фізіологічні чинники оздоровчої рухової активності хортингістів / С. О. Одновол, Е. А. Єрмоєнко, О. М. Гречаний // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць. – К. : Паливода А. В., 2010. – С. 107–126.
78. Пальоха О. І. Всебічне виховання школярів засобами хортингу / О. І. Пальоха, Е. А. Єрмоєнко, С. А. Бабурнич // Теорія і методика хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2014. – Вип. 1. – Ч. 2. – С. 286–300.
79. Пащенко П. Л. Система підготовки курсантів до служби в силових структурах держави / П. Л. Пащенко, Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 4. – Ч. 3. – С. 19–33.
80. Пеньков Ю. М. Поведінкові звички і психофізична саморегуляція спортсмена хортингу / Ю. М. Пеньков, Е. А. Єрмоєнко, О. М. Гречаний // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2011. – С. 108–128.
81. Плеханов В. В. Розвиток спритності у спортсменів хортингу / В. В. Плеханов, Е. А. Єрмоєнко, О. М. Гречаний // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 127–148.
82. Поливняний С. А. Основні параметри самоконтролю у процесі фізичних тренувань в системі хортингу / С. А. Поливняний, Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 4. – Ч. 3. – С. 47–63.
83. Полторацький С. С. Методика військово-патріотичного виховання хортингістів / С. С. Полторацький, Е. А. Єрмоєнко, В. В. Вехтєв // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2012. – С. 229–245.
84. П'ятіков С. В. Український хортинг як засіб освоєння системи національно-патріотичних цінностей / С. В. П'ятіков, Е. А. Єрмоєнко, С. А. Бабурнич // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць. – К. : Паливода А. В., 2010. – С. 36–52.
85. Роханський В. М. Методи вдосконалення спортсменами хортингу ударної техніки руками / В. М. Роханський, Е. А. Єрмоєнко, С. А. Карасевич // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2012. – С. 125–138.
86. Самоха Д. М. Зміст програми самостійних тренувань з хортингу / Д. М. Самоха, Е. А. Єрмоєнко, С. В. П'ятіков // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2013. – С. 70–83.
87. Самоха І. М. Етапи підготовки учнів у системі хортингу / І. М. Самоха, Е. А. Єрмоєнко, С. А. Бабурнич // Теорія і методика хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2014. – Вип. 1. – Ч. 2. – С. 69–84.
88. Саченко М. В. Хортинг як чинник виховання основних вольових якостей спортсменів / М. В. Саченко, Е. А. Єрмоєнко, В. В. Вехтєв // Теорія і методика хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2014. – Вип. 1. – Ч. 2. – С. 166–185.
89. Сікан В. Ю. Технології здоров'язбереження у методиці хортингу / В. Ю. Сікан, Е. А. Єрмоєнко, С. А. Бабурнич // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 284–301.
90. Сокол Є. М. Вивчення стійок спортсменами хортингу / Є. М. Сокол, Е. А. Єрмоєнко, О. М. Гречаний // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2012. – С. 82–93.
91. Степанюк А. В. Планування та організація навчально-виховного процесу з хортингу / А. В. Степанюк, Е. А. Єрмоєнко, В. В. Вехтєв // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 325–338.
92. Годорук С. І. Виховна система хортингу на захисті інтересів України / С. І. Годорук, Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 4. – Ч. 3. – С. 5–18.

93. Шевчук В. С. Оздоровча дихальна гімнастика хортингу для дітей / В. С. Шевчук, Е. А. Єрмоєнко, В. В. Вехтєв // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол.: Бєх І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2009. – С. 149–169.
94. Шило О. М. Фізичне і морально-психологічне становлення особистості засобами хортингу / О. М. Шило, Е. А. Єрмоєнко, В. В. Вехтєв // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць. – К. : Паливода А. В., 2010. – С. 127–140.
95. Шишко А. П. Формування інтересу учнів до занять хортингом / А. П. Шишко, Е. А. Єрмоєнко, С. А. Карасєвич // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2011. – С. 144–157.
96. Шукалюк Ю. С. Зміст програми занять з хортингу для підлітків 12–13 років / Ю. С. Шукалюк, Е. А. Єрмоєнко, В. В. Вехтєв // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць. – К. : Паливода А. В., 2010. – С. 290–309.
97. Шульга А. В. Програма занять з хортингу для юних спортсменів 8–9 років / А. В. Шульга, Е. А. Єрмоєнко, С. А. Бабурнич // Педагогіка хортингу : зб. наук. праць. – К. : Паливода А. В., 2010. – С. 254–271.
98. Щєрбаков В. С. Патріотичне виховання спортсмена-єдиноборця / В. С. Щєрбаков, Е. А. Єрмоєнко // Світ єдиноборств. – Дп. : Спортивна орбіта, 2000. – С. 36–47.
99. Щєрбина В. В. Впровадження комплексів фізичних вправ хортингу в навчально-тренувальний процес учнів / В. В. Щєрбина, Е. А. Єрмоєнко, О. М. Грєчаний // Педагогіка хортингу. – К. : Паливода А. В., 2013. – С. 98–113.

Yeromenko E. A.

University of the State Fiscal Service of Ukraine, Irpin, Ukraine

Methods of specialized professional and applied psychological training of cadets of law enforcement specialties of higher education institutions

Abstract. *This scientific article describes the applied psychological training of law enforcement cadets by means of horting, analyzes the methods and forms of applied psychophysical training of law enforcement cadets of departmental higher education institutions using modern national sport of horting and approaches to determining the essence, content and objectives of sports. The directions of psychophysical training, education and improvement of physical qualities of horting athletes of different level of preparation in the process of training work are considered. Emphasis is placed on the need to increase technical and tactical readiness for service and internships in law enforcement agencies of Ukraine. Elements of formation of combat readiness for performance of official tasks, functional preparation of cadets - horting athletes, and also for performance of tasks of the trainer are allocated. The scheme of distribution of loading at trainings on the general and special physical training of cadets is offered. The directions of increase of functional, tactical, psychological preparation and improvement of technical skills through improvement of physical qualities are shown: force, endurance, speed, dexterity, flexibility. Methodical recommendations on adjustment of the program of physical and functional training, applied psychophysical training of cadets of law enforcement specialties of departmental institutions of higher education in the process of horting in sports sections, as well as independent classes are given.*

Key words: *applied psychological training, horting, cadets of law enforcement specialties, law enforcement agencies, methods of cadets training, functional training of cadets.*